

Scientific and Practical Conference Athens, Greece. April 26 – 29, 2022. P. 470-474. URL: <file:///E:/Интернет%20загрузки/Innovative-trends-of-science-and-practice-tasks-and-ways-to-solve-them.pdf>

2. Кардаш І. М. Зв'язне мовлення як складник комунікативної готовності старших дошкільників до навчання у школі. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2020. № 70. Т. 2. С.64-68

УДК 37(09)(460)“1900/1901”

Зайченко Н. І.

доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри
соціальної роботи та освітніх і педагогічних наук

Національний університет “Чернігівський колегіум” імені Т. Г. Шевченка

Носовець В. С.

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри педагогіки і
методики викладання історії та суспільних дисциплін

Національний університет “Чернігівський колегіум” імені Т. Г. Шевченка

**ПРАГНЕННЯ ІСПАНСЬКИХ ПЕДАГОГІВ ДО “ПРОСВІТНИЦЬКОГО РЕГЕНЕРАЦІОНІЗМУ”
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ МАДРИДСЬКОЇ ПРЕСИ 1900 – 1901 РОКІВ)**

Подолання “загальнонаціональної катастрофи” 1898 року, розв'язання “проблеми Іспанії” уявлялися іспанським мислителям на початку нового ХХ століття можливими за умови консолідації усього суспільства навколо ідеї “національного регенераціонізму”. У регенераціоністському дискурсі іспанських інтелектуалів стосовно засобів оновлення Іспанії перше місце відводилося освітньому фактору, адже рівень неграмотності населення у країні був найвищим у Європі. На шпальтах численних мадридських періодичних видань з'являлися статті й замітки про “просвітницький регенераціонізм”, що засвідчувало інтенсифікацію реформаторського інтелектуального руху в 1900-х роках.

У статті “Реформа початкової освіти” (La España Moderna, 1900) видатний педагог Адольфо Посада (Adolfo Posada) наголошував, що від часу упровадження закону про обов'язковість початкової освіти (закон Мойано 1857 року) пройшло близько півстоліття, але в Іспанії залишається високий рівень неграмотності населення – це понад шість мільйонів людей та мільйони дітей, які не відвідують школу. Країні необхідна добре продумана освітня політика. На думку педагога, “педагогічна політика має здійснюватися у конкретних реформах”, вона має охопити шкільну початкову і середню освіту, і освіту дорослих, і технічне навчання, і жіноче виховання, і університетську освіту [1, с. 74–75].

У публікації “Про реорганізацію нормальних шкіл” (La Escuela Moderna, 1901) педагог Антоніо Сервера Ройо (Antonio Cervera Royo) зауважував: “Освіта, праця, культура. Це – необхідні умови для повного відновлення Іспанії. Бо, очевидно, що життя і добробут народу прямим чином залежать від його моральності та просвітництва; інтелектуальне та моральне багатство народу – це найбільше його багатство” [2, с. 278].

На глибоке переконання педагога, “основна причина теперішнього занепаду Іспанії – антипедагогічна політика, яка панувала у країні багато років” [2, с. 278].

Визначний педагог Рафаель Альтаміра (Rafael Altamira) у статті “Без держави” (газета “El Liberal”, 2 листопада 1900 року) підкреслював, що іспанському народові, коли він обирає шлях модерної цивілізації, необхідно, не очікуючи реформ від

держави, виявляти власну ініціативу. Треба полишити дію вимолювати у держави освітні реформи, а власними зусиллями засновувати школи, музеї, кафедри. Що спроможна реформувати держава? Вона може змінити законодавство про освіту, може забезпечити реорганізацію планів, програм, регламентів, персоналу. Усе це не приведе до справжнього оновлення Іспанії. Ніхто, крім самого народу, не виконає великої функції виховання прийдешніх поколінь [3, с. 2].

Освітнянин Франсіско Перейра (Francisco Pereira) у статті “Боротися означає жити” (газета “El Liberal”, 20 серпня 1901 року) наголошував, що вчительська спільнота має боротися за свої права, має обрати шлях життя, а не смерті. Вона має сподівання, має сили, ідеали та вона має вистояти. Ця боротьба буде тривалою і, ймовірно, розчарує декого, але неможна втрачати дух та волю на шляху до правильної мети.

“Народ, який у минулі часи перебував під освітленням вічного сонця, нині перебуває під покриттям чорних тіней суму й гіркоти. Жалкі прорахунки його дітей привели до цього крайнього стану; свідомий обов’язок для них тепер є щонайскоріше і радикальне виправлення своєї поведінки; потрібний новий шлях, нові орієнтири, одним словом, нове життя”, – писав педагог [4, с. 2].

На думку Франсіско Перейри, національний регенераціонізм має розпочинатися зі школи, з виховання індивідів, які б забажали добробуту та величності Батьківщини, “так само, як хороші діти бажають добра своїм матерям”. Треба оновлювати школу таким чином, щоби вона була сповнена світла, радощів, життя, свободи. У такій школі знають про інтереси дітей, піклуються про задоволення їхніх потреб, вимагають розв’язувати завдання, посильні для них.

“Це була б школа, яка зміцнювала би тіло, дух і свідомість. Це була б школа, яка формувала би людей, здатних пізнавати, думати, воліти й робити одночасно. Це була б школа велична, здорова, завантажена, доступна і по-справжньому виховна”, – проголошував педагог [4, с. 2].

Список літератури

1. Posada A. La reforma en la primera enseñanza. *La España Moderna*. 1900, agosto. № 140, año XII. P. 73–94.
2. Cervera y Royo A. Informe sobre la reorganizacion de las escuelas normales. *La Escuela Moderna*. 1901, octubre. № 127, año XI. P. 277–287.
3. Altamira R. Sin el Estado. *El Liberal*. Viernes 2 de noviembre de 1900. № 7.698, año XXII. P. 2.
4. Pereira F. Luchar es vivir. La Asamblea de maestros. *El Liberal*. Martes 20 de agosto de 1901. № 7.987, año XXIII. P. 2.

УДК 376-056.26/.3-044.332

Іжко О. О.

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

АДАПТАЦІЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ У СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Потужна законодавча база України гарантує рівні права на освіту всіх дітей без винятку, що висвітлено у Конституції України, законах “Про освіту”, “Про охорону дитинства” та ін. Так у Законі України “Про освіту” проголошено, що “Кожен має право